

İstanbul aşığı bir Nusret geçti
Bir geldi, pir gitti
Yüzünde bir tebessüm vardı,
Eli fırça tutuyordu, giderken...

1952 de Bandırma da doğan Nusret, çocukluk yıllarında esnaf olan ailesinin işlerine yardım ederken bir takım resimler yapmaya başlamıştı. Resim defterlerine yapılan Bandırma çevresi, vapur seferleri, deniz ve gökyüzü en ilgisini çeken konulardı. Ama yine bu devrelerde yaptığı İstanbul manzaraları, camiler, tarihi mekanlar onun o yıllarda dahi İstanbul'a olan ilgisinin bir tezahürü olup ileride yapacaklarının ipuçlarını veriyordu. 1970 li yılların öncesinde İstanbul ile ilgili topladığı kartpostallar onun ilk resim arşivini oluşturuyordu. Tarihi mekanları içeren bu resimleri ahşap kaşıklar üzerine fotoğraf kadar doğru resmediyordu. Bir iki santimetre çapındaki alana inanılmaz detaylı olarak yerleştirdiği Süleymaniye , Sultanahmet, Ayasofya resimleri seyredenlerin hayranlığını uyandırıyor. Hatta bazı kişiler bunları yapanın on sekiz yaşında bir delikanlı olduğuna inanmıyorlardı. Aile büyüklerinden olan Ali Öztaylan Bey'in tavsiye ve yardımı ile Nusret, A. Süheyl Ünver'e mektup yazar. Mektupta çeşitli resimler yaptığını fakat hiçbir eğitiminin olmadığını kendisine mektup yoluyla yardım edilebilmenin mümkün olup olmadığını sorar. Süheyl Bey mektubu okuduktan sonra Azade Akar'dan bir cevap yazmasını ve eğitimin muhakkak yerinde yapılması gerektiğini söyler. Bunun üzerine kısa bir zaman sonra 1971 senesinde Nusret İstanbul'a nakkaşhaneye gelir, kendisini tanıtır ve yaptığı resimleri hocalarına gösterir. Hem Süheyl Bey'in hem Azade Hanım'ın oldukça ilgisini çeker. Süheyl Bey, Azade Hanım'a bu çocukla muhakkak ilgilenilmesini söyler. Bu nakkaşhane 900 yıllık Türk medeniyetinin kültür ve sanat hazinesinin arşividir. Ruhun güzellikler içinde kendinden geçtiği, bütün dertlerin unutulduğu kalbin heyecandan sık attığı, az nefes alındığı bu nakkaşhane Türk Tezyini Sanatlar eğitiminin temel taşıdır. Süheyl Hoca'nın baş yardımcısı Azade Akar hanımefendinin yakından ilgilendiği Nusret Türk Tezyini Sanatlar eğitiminin yanısıra hocalarının teşvikiyle yarım kalan eğitimine Zincirlikuyu Meslek Lisesi'ne kaydının yaptırılması ile devam etmiştir. Meslek lisesinde veliliğini yapan Azade Akar Hoca, Nusret'in sanat yolundaki görgüsünün yüksek bir noktaya gelmesinde en büyük paya sahiptir. Nusret ile tanışmam 1973 yılında Süheyl Ünver Nakkaşhanesi'nde Azade Hoca vesilesi ile olmuştur. Nakkaşhanede'ki dersler cuma günleri öğleden sonra yapılırdı. Tanışmamızdan birkaç hafta sonra Nusret'i restorasyonlarında çalışma yaptığım Topkapı Sarayı'na davet etmiştim. Onun için heyecanlı bir gün olduğunu söylemişti. 1973 yılı nakkaşhanede eski Türk mezartaşları süslemeleri ile ilgili sergi çalışmaları yoğun bir şekilde devam ediyordu. Süheyl Hocamızın başkanlığında yapılan bu faaliyetlerin organizasyonunu Azade Hoca yapmaktaydı. Nusret ve benim için bu faaliyetin içinde olmak son derece gurur ve heyecan vericiydi. 1974 yılının Mart ayında Galatasaray Y.K.B. Sergi Salonunda nakkaşhanedeki öğrenci ve hocalar tarafından açılan sergi büyük kitleler tarafından ilgiyle izlenmişti. 1974 yılı sonlarında üniversite giriş imtihanlarına çalışmak için bir araya geliyorduk. Yine bu yıl içerisinde Azade Hoca'nın Gümüşsuyu'ndaki evinde yapılan sanat sohbetleri bizim süsleme sanatlarına olan bakış açımızı olgunlaştırıyor ve daha ciddi bakmamızı sağlıyordu. Bu sohbetlerimiz 1980 li yıllara kadar aralıklı olarak devam etti. 1975 yılında yapılan üniversite sınavında aynı mimarlık fakültesini kazandığımızı öğrendiğimiz zaman ikimizde çok sevinmiştik. Üniversiteye başladığımız bu yıllar beraberliğimizin daha yoğun geçtiği zamanlardı. 1977 yılına kadar olaylı geçen üniversite yıllarımızda eğitimin sağlıklı olarak devam etmediği okulun neredeyse haftada 2 gün kapalı olduğu sıkıntılı günlerdi. O tarihlerde Sultanahmet Cami onarımını yapan babamın yanında boş günlerde çalışıyordum. Zaman zaman Nusretle cami içinde ve dışında detaylar üzerine konuşup kubbe ve minarelerden çevreyi izlerdik. Nusret'in Ayasofya'yı Topkapı Sarayı'nı ve Marmara'yı uzun uzun izlerken aldığı keyif gözlemlerinden okunurdu. İstanbul'un bu en önemli tarihi bölgesini yukarıdan seyretmek onu müthiş heyecanlandığı yıllarda rüyalarında bu eserler üzerinde uçtuğunu saatlerce detaylı bir şekilde anlatırdı. Bu yıllarda yoğun çalışmalarımızda ben tezhibin içine gömülmüş Süleymannameden bazı detaylar çalışırken Nusret de ilk ciddi minyatür tasarımı olan Fatih'in Öfkesi adlı resmi yapıyordu. Fatih'in atını hiddetle Halic'e sürdüğü bu çalışma klasik minyatür tarzındaydı. Bu çalışmalarımız Süheyl Ünver Hoca'dan icazet almamıza vesile olacaktı. 1975-77 yılları arasında Nusretle birlikte Çemberlitaş'ta ki Birlik Vakfı'nda tezhip ve minyatür dersleri verirken Süheyl Hoca'nın dediği gibi öğretirken öğrenildiğini daha iyi anlıyorduk.

1970 yılında Fatih Başhoca sokakta küçük bir atölye açmıştım. Aziz Hocam Süheyl Ünver Bey 1974 yılında burayı şerefleştirmiş, ve bugün itibariyle bu konuda tek atölye burası, sakın kapatma demişti. 1976 yılında sevgili Nusret bu küçük atölyeye taşındı. 1980 yılına kadar aynı mekanı paylaştığımız 25 m² lik bu küçük atölyede iki küçük masa, bir katlanan yatak, ufak bir kitaplık, bir sedir biraz mutfak eşyası bize yetiyordu. Bu atölyeden kimler geldi kimler geçti... 1974 yılında nakkaşhanede birlikte olduğumuz Sermet Molu, liseden can dostum Necdet İşli, Faik Kırımlı bu atölyenin müdavimleriydi. Birlikte İstanbul içi sanat gezilerimizdeki Koca Mimar Sinan'ın bütün eserlerini ciddi bir şekilde gezer notlar alırdık. Medeniyetin tarihi notlarını Necdet İşli, çinilerini Faik Kırımlı anlatırdı. Biz mimari tezyinatların rölövelerini çıkarır stanpajlar alırdık. Bu çalışmalar mutlaka dosyalanırdı. Bu arşivleme alışkanlığı tabiki Süheyl Hoca ve Azade Hoca'dan aldığımız feyzlerin neticesinde bize yerleşmişti. Sayısız boğaz sefalarımızda mutlaka Anadolu yakasına geçerdik. Bazen Anadoluhisarında sanatçı arkadaşımız Günseli Özgür'ü ziyaret ederdik. İstanbul dışı seyahatlerimizin odak noktası Edirne ve Bursa idi. Bu eski Osmanlı başkentlerindeki gelenekli yapılarda fotoğraf, rölöve ve desen kopyaları alınırdı. Defalarca gittiğimiz bu eserler her seferinde başka bir yüzünü bize göstererek heyecanımızı yoğun tutardı. Cerrahpaşa Süheyl Ünver Nakkaşhanesinde Cuma günü öğleden sonra yapılan dersler bizim için ibadet gibiydi. Yaptığımız çalışmaları hocaya göstererek aldığımız teşvikler bizi nasıl keyifli ve canlı tutardı. Özellikle Azade Hoca'nın olağan üstü iltifatları bizim bu sanatın derinliklerine inmemizde en büyük etkendi.

16. y.y. ın meşhur şehircilik ve topoğrafya ressamı Matrakçı Nasuh Nusret'in sanat hayatına yön veren en önemli kişidir. Kanuni dönemi seferlerinde menziller üzerindeki şehirleri üstten önden farklı açılardan tasvir eden Nasuh'un üslubundan etkilenen Nusret İstanbul'da bazı tarihi bölgelerin detaylarını kendi yorumlarıyla yapmaya başladı. Onun öncesinde olan resim kabiliyeti, mimarlık eğitimi, tezyini sanatlardaki çalışmaları görgüsünü arttırmış yeni tasarımlar yapmasına temel oluşturmuştu. Bu tarzdaki ilk minyatürü kız kulesidir. Sonrasında defalarca farklı tasarımlarda yaptığı kız kulesinin , masmavi denizin ortasındaki minik adadaki bina, çevresinde uçan kuşlar en sevdiği tablodur. Daha sonra Süleymaniye ve Galata, Rumeli Hisarı, Anadolu Hisarı , Topkapı Sarayı, Ayasofya, Sultanahmet tasarımlarının en önemli konularıdır. 1990 lı yılların başından itibaren Nusret Çolpan kendi minyatür üslubunu oluşturmuştur. Gece gündüz, bahar kış, deniz dalgaları, gökyüzü, bulutlar, tabiat dokusu, ağaçlar ve özellikle bu kompozisyonları meydana getiren mimari biçimler kendi boyutları içinde gerçek oranlıdır. Minyatürlerinde kendine has grafik ile düzenlediği sipiraller, vazgeçemediği biçimlerdir. Yapıtlarında mutlaka gerçek bir senaryo varlığını vurgularken bölgenin ekolojik özelliğine dikkat ederdi.

200 den fazla değişik tasarımlarının yer aldığı 500 civarındaki çalışmaları ile, minyatürü kitap sanatından tablo görüntüsüne taşıyan İstanbul aşığı Nusret Çolpan gelenekli Türk resim sanatının önemli bir sanatçısıdır. Taksim-Levent arası metro istasyonlarındaki büyük boyutlarda çini üzerine yaptığı minyatürler onun her zaman açık sergisidir. Bazı dünya şehirlerini tasvir eden minyatürleri onun isminin dünya çapında duyulmasına da sebep olmuştur.

Hepimizin de bildiği gibi sanatçı eserleri ile yaşar, şimdi Nusret Çolpan yanımızda değil ama eserleri yanı başımızda. Bu yüzden Nusret için eserleri yaşadığı müddetçe, yetiştirdiği talebeleri onun yolundan gittiği ve onun üslubunda eserler üretmeye devam ettiği sürece yanımızdan ayrıldı diyemeyiz.

M.SemihİRTEŞ
Üsküdar-2008